Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 28 czerwca 1878.

68.

Kontrakt żeglarski i pocztowy z dnia 6 listopada 1877, zawarty pomiędzy c. i k. Ministrem spraw zewnętrznych z jednej a przedsiębiorstwem żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego z drugiej strony i protokół z dnia 14 maja 1878, tyczący się zmiany niektórych postanowień tegoż kontraktu.

A. Kontrakt żeglarski i pocztowy,

który w dniu poniżej wyrażonym zawarty został z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia przez Radę państwa i parlament węgierski pomiędzy c. i k. spólnym Ministrem spraw zewnętrznych z jednej a przedsiębiorstwem żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego z drugiej strony, w osnowie następującej:

Artykuł I.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się utrzymywać w ciągu czasu kontraktowego za wynagrodzeniem w następującym artykule ustanowionem, kursa w Dodatku oznaczone. Dodatek ten w całej osnowie swojej stanowi nieodłączną część składową kontraktu niniejszego.

Zastrzega się, że kursa kontraktowe mogą być zmienione, pomnożone, pomniejszone lub całkiem uchylone tylko na mocy osobnych umów między stronami kontrakt zawierającemi.

Artykuł II.

Wynagrodzenie za podróże subwencyonowane wynosi od kursów pomiędzy Konstantynopolem a Warną 4 zł., to jest cztery złote wal. austr., od kursów pomiędzy Tryestem (Rjeką) a Aleksandryą, jakoteż pomiędzy Tryestem a Konstantynopolem na Syrę i między Tryestem a Bombajem 1 zł. 80 c., to jest jeden złoty ośmdziesiąt centów wal. austr. od kursów pomiędzy Rjeką a Liwerpoolem, jakoteż pomiędzy Tryestem, Kalkutą a Singapore 2 zł. 50 c., to jest dwa złote pięćdziesiąt centów wal. austr., a od wszystkich innych kursów 1 zł. 15 c., to jest jeden złoty piętnaście centów wal. austr. za każdą milę morską.

Ogólna suma milowego nie może jednak wynosić w jednym roku więcej nad 2,000.000 złotych wal. austr.

Oprócz tego zwracane będą Spółce austryacko-węgierskiego Lloyda opłaty za przejazd kanału suezkiego tam i napowrót w kursach subwencyonowanych.

Chyżość zachowywać się mająca przy normalnym stanie powietrza ustanawia się dla kursów pomiedzy Konstantynopolem a Warną na dziesięć, dla kursów pomiędzy Tryestem (Rjeką) a Aleksandryą, jakoteż pomiędzy Tryestem a Konstantynopolem na Syrę w ilości dziewięciu a dla innych w ilości najmniej ośmiu mil morskich na każdą godzinę.

Artykuł III.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda zobowiązuje się używać do kursów kontraktowych statków, zbudowanych całkiem odpowiednio ustanowionej chyżości, urządzonych podług wymagań służby pocztowej pasażerskiej, listowej i wozowej, z pojemnością odpowiednią normalnemu obrotowi i dostatecznie bezpiecznych, których rzeczywista wytrzymałość wynosić będzie średnio najmniej 800 tonn, czego wykaz ma przedstawić Spółka z końcem każdego roku spólnemu ministerstwu spraw zewnętrznych. Rządowi c. k. austryackiemu i kr. węgierskiemu wolno będzie wysłać w każdym czasie komisarzy do zrewidowania okrętów Lloyda austryacko-węgierskiego pod względem wzmiankowanych wymogów.

Artykuł IV.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się utrzymywać kursa w dodatku oznaczone podług porządku kursów przez spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zatwierdzonego, tudzież starać sie o to, aby ani kursa te nie były przerywane, ani porządek ich doznawał zamięszania, za co przyjmuje na siebie odpowiedzialność. W razie przekroczenia o więcej niż pięć godzin programowego czasu przybycia na liniach krajowych do stacyj końcowych i ważniejszych przejściowych a na liniach Konstantynopol-Warna, Tryest (Rjeka)-Aleksandrya, Tryest-Syra-Konstantynopol i Konstantynopol-Smyrna-Aleksandrya, jakoteż w razie nie przybycia do portu wciągniętego w program linij subwencyonowanych, podpada Spółka karze umownej. Kara ta nałożona być może za spóźnienia w kursach, licz. bież. 1, za każdą następną godzinę w kwocie aż do 50 złotych, w kursach licz. bież. 2, 3 i 17 za każdą następną godzinę w kwocie aż do 25 złotych, w innych kursach za każdą następną godzinę w kwocie aż do 15 złotych a w razie nie przybycia do portu w kwocie aż do 120 złotych i odciągana będzie od milowego. Wyjętym od tego jest przypadek, gdy przerwa lub nieporządek nastąpi w skutek wypadków nadzwyczajnych, których odwrócenie nie było w mocy przedsiębiorstwa.

W kursach kontraktowo istniejących lub w przyszłości kontraktowo zaprowadzić się mających, program tychże kursów i ustanowione przystanki zmienione być mogą tylko za poprzedniem wyraźnem zezwoleniem spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych.

Artykuł V.

Taryfy obrotu z monarchyi i do monarchyi austryacko-węgierskiej, mianowicie dla portów tryestyńskiego, rjekskiego i galackiego powinny być zwyczajnie nie wyższe, niż taryfy dla obrotu z konkurującemi portami zagranicznemi pod temi samemi lub podobnemi warunkami.

Na kursach subwencyonowanych zagranicznych, taryfa dla pasażerów, towarów i pieniędzy z Rjeki i do Rjeki a względnie Tryestu, będzie całkiem taka sama jak z Tryestu i do Tryestu a względnie Rjeki i Lloyd zaprowadzi wszelkie potrzebne urządzenia, aby transporty przesyłane z Rjeki a względnie Tryestu nie doznawały ani spóźnienia ani upośledzenia w porównaniu z temi, które oddane zostaną bezpośrednio w Tryeście a względnie Rjece.

Artykuł VI.

Gwoli dalszego przewozu podróżnych i posyłek na liniach do Azyi wschodniej i Wielkiej Brytanii, transportowanych do portów wschodnio-azyatyckich, chińskich, japońskich i holendersko-indyjskich a względnie do południowo- i północno-amerykańskich, do ktorych Lloyd nie zawija, Lloyd austryacko-węgierski będzie się starał wejść w związek ze Spółkami żeglugi parowej w tamtych kierunkach komunikacyą utrzymującemi.

Artykuł VII.

Lloyd austryacko-węgierski zobowiązuje się używać na swoją potrzebę jak będzie można najwięcej węgla krajowego i nabywać w tym celu rocznie najmniej 28.000 tonnów węgla z kopalni krajowych drogą licytacyi, w tym sposobie, aby ilość potrzebna dla linij wychodzących z Rjeki, dostawiana była do Rjeki a ilość potrzebna dla linij, których punktem początkowym jest Tryest, do Tryestu.

Artykuł VIII.

Parowcom Lloyda austryacko-węgierskiego dozwala się i nadal tej ulgi, aby urzędnicy zdrowia i policyjni udawali się we dnie i w nocy na sam pokład parowców dla udzielenia im, gdy odpływają, spedycyi a gdy przybywają, upoważnienia do wylądowania, o ile w ogóle w skutek podróży a względnie pochodzenia statku, interwencya czynników zdrowia i policyjnych jest potrzebna.

Artykuł IX.

W czasach, gdy dla Wschodu nakazana jest kwarantana, przedsiębiorstwu żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda wolno będzie na wszystkich tych kursach, podczas których obecność przysięgłych czynników zdrowia, załatwiających w podróży czynności regulaminem zdrowia przepisane, wpływa na mocy istniejących przepisów na skrócenie okresu kwarantany, brać na pokład dozorców zdrowia już przy odpłynięciu z portu krajowego, poprosiwszy poprzednio odnośny urząd portowy i zdrowotny o wyznaczenie tychże czynników.

Artykuł X.

Parowcom Lloyda austryacko-węgierskiego przeznaczone będzie i na zawsze oddane w każdym porcie krajowym, do którego regularnie zawijają, miejsce stałe u brzegu do wygodniejszego i szybszego ładowania i wyładowania albo, gdzie stosunki miejscowe nie pozwalałyby na to, osobne miejsce do zarzucenia kotwicy.

Parowce Lloyda austryacko-węgierskiego wolne będą w ciągu czasu kontraktowego równie jak okręty marynarki wojennej Najjaśniejszego Pana od opłat konsulowskich we wszystkich siedzibach c. i k. konsulatów. Natomiast statki te

opłacać mają w portach krajowych beczkowe, zdrowotne, latarniowe, patentowe i wszelkie inne opłaty żeglarskie.

Artykuł XI.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego przewozi bezpłatnie na wszystkich liniach urzędników i sług wydziału spraw zewnętrznych podróżujących po służbie.

Do transportów wojskowych stosowana będzie w ciągu czasu kontraktowego umowa zawarta pomiędzy c. i k. zarządem wojennym a Lloydem austryacko-węgierskim, z zastrzeżeniem zmian, któreby w niej poczyniono później za spólnem porozumieniem.

Zniżenie ceny przewozu a względnie zupełne uwolnienie od niej, które Lloyd austryacko-węgierski okólnikiem z dnia 31 grudnia 1856, licz. 535 *C*, zapewnił wyjątkowo pewnym klasom pasażerów, pozostaje i nadal w mocy obowiązującej, o ile odnosi się do wzmiankowanych tam sług cywilnych, tudzież misyonarzy i zakonników.

Artykuł XII.

Przepis *Editto politico*, wkładający na okręty handlowe obowiązek przewożenia z portów zagranicznych do kraju ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, stosowany będzie do parowców Lloyda austryacko-węgierskiego w sposób następujący:

a) Na pisemne wezwanie c. i k. Władz konsulowskich lub c. i k. poselstw, Lloyd austryacko-węgierski obowiązany jest zabierać w portach zagranicznych, do których zawija, marynarzy lub inne osoby, paszportami morskiemi opatrzone a do kraju odesłać się mające i przewozić je do Tryestu, Rjeki lub innego portu krajowego, do którego w podróży zawija, a to całkiem bezpłatnie, a więc nie żądając nawet wynagrodzenia za wyżywienie, jeżeli Władze właściwe nie będą mogły ściągnąć wynagrodzenia za przewiezienie do kraju, ciężącego prawnie na właścicielu okrętu, lub sumie zebranej za przedmioty wyratowane z rozbicia.

Osoby powyższe, bezpłatnie przewożone, pomieszczone będą i żywione jak pasażerowie trzeciej klasy, a dowódcy parowca wolno będzie używać ich w stosownym razie podczas przewozu do służby okrętowej; wszakże agenci Lloyda i kapitanowie nie mogą być zniewoleni, aby wbrew swojej woli wzięli jednocześnie na jeden statek więcej niż cztery osoby.

b) od wszystkich innych ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, mających odesłać się do kraju na pisemne wezwanie c. i k. urzędów konsulowskich lub c. i k. poselstw, należy się za każdym razem opłata taryfowa pasażerska trzeciej klasy i wyżywne po 50 centów dziennie, które to wynagrodzenie wypłaci właściwa Władza morska w Tryeście lub Rjece za udowodnieniem dokonanego przewiezienia.

W podobny sposób wypłacana będzie także Lloydowi z dołu należytość za przewiezienie marynarzy w wyjętych pod *a)* przypadkach wydobycia jej zwrotu.

Warunki, tyczące się przewozu ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, stosowane będą także do ubogich cudzoziemców, wydala-

nych z monarchyi do ojczyzny, gdy na prośbę Władz krajowych mają być przewiezieni.

c) W przypadkach odsyłania do domu wzmiankowanych pod *a)* i *b)*, potrzeba mieć na to wzgląd, ażeby chorzy (mianowicie obłąkani), tudzież zbrodniarze i więźniowe, tylko w taki sposób statkami Lloyda byli przewożeni, aby to pasażerom nie zakłócało spokojności i nie sprawiało przykrości, tudzież aby obmyślane były odpowiednie środki do potrzebnego dozoru.

Artykuł XIII.

O ile przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego trudni się przewozem poczty, uważane będzie w ciągu czasu kontraktowego za instytut należący do rzędu c. k. austryackich i królewsko-węgierskich zakładów pocztowych państwa i jako taki podlega wszystkim odnośnym postanowieniom ustaw pocztowych i przepisów.

Artykuł XIV.

C. k. austryackie i królewsko węgierskie zakłady pocztowe mają prawo używać parowców Lloyda austryacko-węgierskiego, przewożących pasażerów, do przewożenia we wszystkich podróżach przesyłek pocztowych, w skutek czego w dokumentach okrętowych oznaczone będą jako statki pocztowe.

Artykuł XV.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego obowiązane jest przed każdą podróżą zwyczajną lub nadzwyczajną, krajową lub zagraniczną, zabrać bezpłatnie posyłki listowe urzędowe i prywatne, przeznaczone do oddania w kraju lub za granicą, doręczone sobie przez zakłady pocztowe cesarsko austryackie lub królewsko węgierskie, zachowywać je należycie w czasie podróży i oddać nienaruszone w wskazanem miejscu przeznaczenia lub na przystanku, tego miejsca najbliższym. Obowiązek ten odnosi się także do posyłek listowych, urzędowych i prywatnych, oddać się mających w kraju lub za granicą a powierzonych agencyom Lloyda przez zakłady pocztowe rządów zagranicznych, wszakże tylko w tym przypadku, gdy spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zażąda przewiezienia takich posyłek.

Czynność oddawania i obejmowania posyłek poczty listowej pomiędzy zakładami pocztowemi c. k. austryackiemi, królewsko węgierskimi i według okoliczności, zagranicznemi, a czynnikami przedsiębiorstwa Lloyda urządzona jest osobnemi przepisami.

Artykuł XVI.

Przedsiębiorstwu żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego jako takiemu, nie jest dozwolone zbierać w kraju lub za granicą listy, parowcami przewieźć się mającemi i doręczać te, które parowcami będą tam przewiezione; czynności te, jakoteż odbieranie przypadających za to należytości, załatwiają urzędy pocztowe c. k. austryackie lub królewsko węgierskie, albo też agencye Lloyda, którym sprawowanie czynności pocztowych na rachunek państwa wyłącznie jest poruczone.

Spółka żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego jest więc obowiązana zapobiedz, aby osoby w jej służbie zostające, posyłek listowych w podró-

żach jej okrętami odbywanych, nie przewoziły, a do przekroczeń defraudacyjnych pocztowych, stosowane będą istniejące przepisy.

Natomiast przedsiębiorstwo żeglugi parowej postarać się ma o to, aby we wszystkich podróżach wystawione były na samychże parowcach zamknięte skrzynki do wkładania i zbierania listów; listy jednak, które do nich będą włożone, oddane być winny właściwym czynnikom pocztowym do postąpienia z niemi podług przepisów.

Artykuł XVII.

Lloyd austryacko-węgierski, jako rządowy zakład pocztowy, ma prawo bezpłatnego przesyłania i bezpośredniego doręczania korespondencyj służbowych do własnych agentów i tych ostatnich między sobą, jego parowcami przewożonych, na wszystkich liniach, któremi jego statki parowe krążyć będą, pod tym warunkiem, ażeby na adresie wyrażony był oddawca, z dopiskiem: „korespondencya służbowa Lloyda“.

Artykuł XVIII.

W przypadku zginięcia pakietu listów lub gazet, przedsiębiorstwu żeglugi parowej oddanego, Spółka wynagrodzić powinna skarbowi pocztowemu stratę portoryum i za każdy list polecony, który zginie, zapłacić kwotę dwadzieścia złotych walutą austryacką.

Artykuł XIX.

Za granicą, w miejscach, gdzie parowce Lloyda austryacko-węgierskiego zatrzymują się, czynność urzędową z posyłkami listowemi, do Austryi i Węgier odchodzącemi, tamtędy przewieźć się mającemi lub ztamtąd nadchodzącemi, załatwiać będą c. i k. ekspedycye pocztowe, tamże już ustanowione lub ustanowić się mające.

We wszystkich tych miejscach w kraju i za granicą, w których przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda utrzymuje agencye i w których zakład poczt rządowych uzna to za potrzebne, wzmiankowane wyżej czynności pocztowe będą załatwiały agencye Lloyda na żądanie i na rachunek zakładu poczt rządowych.

Listy, wymieniane pomiędzy miejscami za granicą położonemi a przewozić się mające parowcami Lloyda, odbierać będą zwyczajnie i doręczać rzeczone agencye, które pobierać też będą opłaty od listów dla odesłania ich do kasy pocztowej.

W tych miejscach, gdzie niema c. k. zakładów pocztowych samodzielnych, agencye Lloyda, na podstawie poprzedniczej umowy osobnej, sprawować mają także służbę pocztową we względzie przekazów pieniężnych, posyłek wozowych i według okoliczności posyłek za powziątkiem, jeżeliby zakład poczt rządowych uznał to za potrzebne, a w tej mierze postąpi się według przepisów osobnych ściągających się do takich przypadków.

Agentom Lloyda wyznaczona będzie za ich trud pewna część należytości pocztowych, franko i porto, przez nich ściągniętych.

Spółka żeglugi parowej zobowiązuje się przestrzegać surowo, aby jej agenci trzymali się ściśle przepisów postępowania, wydanych lub w przyszłości wydać się mających przez spólne ministerstwo spraw zewnętrznych, nalegać, aby odsyłali niezwłocznie wszelkie na nich ciężące niedokładności, grzywny i zwroty

i w ogóle czuwać ile możności nad tem, aby jej agenci nie sprzeniewierzali się w jakikolwiek sposób na szkodę zakładów pocztowych.

Gdyby administracya państwa postanowiła odebrać agencyom Lloyda załatwianie spraw pocztowych listowych a względnie wozowych, czy to w pojedynczych portach czy w ogólności, przedsiębiorstwo żeglugi parowej nie może czynić przeciw temu żadnych zarzutów ani też rościć sobie prawa do wynagrodzenia.

Artykuł XX.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda jest nadto obowiązane przewozić parowcami swojemi i pomiędzy miejscami, w których te stają i we wszystkich kursach w kraju i za granicą, urzędowe posyłki poczty wozowej, jeżeli przez zakłady pocztowe będą mu powierzone, a to za wynagrodzeniem opłaty asekuracyjnej, gdyby zakłady pocztowe żądały ich ubezpieczenia. Posyłki te atoli, jeżeli są niemi pieniądze złote i srebrne, nie mogą ważyć po więcej niż $62\frac{1}{2}$ kilograma, inne zaś posyłki przewozowe, po więcej niż 40 kilogramów.

Gdy która z nich przewyższa wagę rzeczoną, Lloyd ma prawo żądać od nich oprócz należytości za ubezpieczenie posyłek ubezpieczonych, także wynagrodzenia kosztów przewozu podług postanowień dla prywatnych posyłek poczty wozowej.

Należytość za ubezpieczenie wynagradza się podług ogólnej wartości posyłek urzędowych, ubezpieczonych, od jednego zakładu pocztowego do drugiego przewieźć się mających, na tej samej karcie zapisanych. Monopolia na konsumcyą publiczną przeznaczone i wszelkie inne płody skarbowe, nie mogą być uważane za urzędowe posyłki poczty wozowej i nie mogą być jako takie oddawane na parowce Lloyda.

Artykuł XXI.

Od prywatnych przesyłek poczty wozowej krajowych i zagranicznych, przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego pobierać ma przewozowe a od posyłek ubezpieczonych, także należytości za ubezpieczenie morskie podług własnej taryfy, dla publiczności w ogóle służącej, albo osobno umówionej. Należytości te od posyłek prywatnych, oddane Lloydowi przez zakłady pocztowe dla przewiezienia do portów krajowych lub zagranicznych, w których ustanowione są c. k. austryackie lub królewsko węgierskie zakłady pocztowe do służby wozowej, płaci przedsiębiorstwu zakład pocztowy państwa. Należytości te opłaca się podług wagi ogólnej i ogólnej wartości posyłek prywatnych od jednego zakładu pocztowego do drugiego przewieźć się mających a na tej samej karcie zapisanych. Postępowanie przy wzajemnem oddawaniu i odbieraniu takich posyłek poczty wozowej urządzone jest osobnym przepisem.

Istniejące taryfy przewozowe Lloyda, o ile stosowane są do posyłek poczty wozowej, nie mogą być podwyższone bez przyzwolenia zarządów pocztowych.

Artykuł XXII.

Posyłki poczty wozowej nadchodzące do urzędów pocztowych z krajów monarchyi austryacko węgierskiej i z państw zagranicznych, dla przewiezienia ich parowcami Lloyda do tych portów krajowych i zagranicznych, w których niema c. k. austryackich lub królewsko węgierskich zakładów pocztowych do służby wozowej, oddawać należy do biura żeglugi parowej. Obowiązkiem jego

jest potwierdzać odbiór posyłek i starać się, aby niezwłocznie były dalej posłane i oddane.

Natomiast, gdy okrętami przedsiębiorstwa żeglugi parowej nadejdą przesyłki poczty wozowej, oddane mu przez osoby prywatne, a które mają być dalej posłane do miejsc w krajach monarchyi austryacko-węgierskiej i do państw zagranicznych i to za pośrednictwem c. k. austryackich i królewsko węgierskich zakładów pocztowych, przedsiębiorstwo żeglugi parowej odda je właściwemu zakładowi pocztowemu a w tej mierze postąpi się według przepisów ogólnych, tyczących się oddawania posyłek poczty wozowej.

Zakłady pocztowe i zarząd żeglugi parowej pobierają należytości od tych posyłek poczty wozowej, za przestrzeń, na której je własnemi środkami przewiozły, podług taryf do tego ustanowionych, a to, urzędy pocztowe podług taryfy poczty wozowej, której używają a Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego podług swojej taryfy w ogóle dla publiczności służącej, lub osobno umówionej a w tym względzie postępowanie co do wzajemnego wyrównania tych należytości, urządzone będzie drogą osobnej umowy.

Artykuł XXIII.

Posyłki poczty wozowej, które dojdą na miejsce przeznaczenia po śmierci adresata i te, których adresat nie przyjmie, zostaną zwrócone w następnym kursie, te zaś, których adresat nie będzie znaleziony w miejscu przeznaczenia i których nie można lub nie wolno za nim posłać, po upływie dwóch miesięcy; nakoniec te, które opatrzone są dopiskiem „poste restante“ a nie zostaną odebrane w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia ich nadejścia, po upływie tego terminu i będą sobie wzajemnie wydawane do dalszego zarządzenia, przy czem ciężące na nich opłaty portowe, cłowe i zdrowotne mogą być policzone.

Artykuł XXIV.

Spółka żeglugi parowej przyjmuje na siebie odpowiedzialność za wszystkie posyłki poczty wozowej urzędowe i prywatne, które zakłady pocztowe powierzą jej do przewiezienia a to w takiej rozciągłości, iż zobowiązuje się za zginięcie, ubytki lub uszkodzenia, których przesyłki mogą doznać w ciągu tego czasu, gdy u Lloyda zostają w zachowaniu, zapłacić całkowite wynagrodzenie, podług wartości przy oddaniu deklarowanej, jeżeli zginięcie, ubytek lub uszkodzenie, nastąpiło z winy lub przez nieuwagę jego służby albo też przypadkiem. Jeżeli posyłka poczty wozowej jest ubezpieczona, Lloyd austryacko-węgierski jest także odpowiedzialny za niebezpieczeństwa morskie i nieszczęścia siłą wyższą sprowadzone. Jeżeli przy oddaniu nie deklarowano wartości posyłki poczty wozowej, wynagrodzenie wynosi 1 zł. 50 c. wal. austr. za każde 500 gramów lub część 500 gramów.

Artykuł XXV.

Z reklamacyami co do posyłek poczty wozowej zgłaszać się trzeba do urzędu podawczego. Do reklamowania ustanawia się termin sześciomiesięczny, po upływie którego ustaje odpowiedzialność w obec reklamujących, którzy się spóźnili.

Obowiązek wynagrodzenia cięży na tym zakładzie, któremu posyłkę powierzono.

Ten ostatni zakład może poszukiwać zwrotu na zakładzie, u którego posyłka zginęła lub została uszkodzona.

Artykuł XXVI.

Zwroty lub wynagrodzenia w artykułach XVIII i XXIV wzmiankowane, wypłacane będą nawzajem niezwłocznie, bez względu na to, czy winny jest wyśledzonym, jak tylko dochodzenie co do zginięcia, ubytku lub uszkodzenia zupełnie będzie ukończonem i obowiązek wynagrodzenia uznanym. Zakładom pocztowym służy także prawo ściągnąć bezzwłocznie kwotę zwrócić się mającą lub wynagrodzenie z należytości, które przedsiębiorstwo ma od nich do żądania lub z wynagrodzenia kontraktem umówionego za sprawowanie służby pocztowej morskiej a prócz tego przedsiębiorstwo odpowiada wszystkiemi swemi parowcami i całym majątkiem.

Artykuł XXVII.

Gdyby zarząd pocztowy uznał za potrzebne wyprawiać posyłki pocztowe pod dozorem własnych urzędników pocztowych lub konduktorów, wyznaczone będzie bezpłatnie urzędnikowi miejsce I klasy a konduktorowi miejsce II klasy.

Urzędnikowi pocztowemu będzie nadto dozwolone załatwiać czynności pocztowe w odpowiedniej, zamkniętej kajucie; konduktorowi zaś wyznaczone będzie osobne zamknięte miejsce do schowania posyłek pocztowych. Podobnież komisarzom zakładu pocztowego wysłanym na rewizyą, wyznaczane będą bezpłatnie miejsca I klasy.

Powyższy obowiązek bezpłatnego przewożenia nie odnosi się do wyżywienia, za to bowiem, jeżeli w tej mierze nie będzie zawarta osobna umowa, płacić będą jadący ceny zniżone po 1 zł. 50 c.

Artykuł XXVIII.

Z końcem każdego ćwierćrocza Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda składać będzie c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście do dalszego urzędowego załatwienia wykaz swoich należytości za przewóz i ubezpieczenie morskie posyłek poczty wozowej (art. XX. i XXI). Kwota uznana za wyrzetelnioną wypłacana będzie przedsiębiorstwu Lloyda za kwitem w kasie c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście.

Artykuł XXIX.

Lloyd austryacko-węgierski odsyłać winien należytości pobierane przez jego agencye za przewóz pocztą i na morzu posyłek poczty listowej, opłacie portoryum podlegających, do kasy c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście, na rachunek skarbu spólnego.

Artykuł XXX.

Wszyscy członkowie rady zawiadowczej, jakoteż wszyscy funkcyonaryusze spółki, w monarchyi, ze stałemi płacami ustanowieni, muszą być obywatelami austryackimi lub węgierskimi i wyjątek co do funkcyonaryuszów, w obrębie monarchyi zostających, nastąpić może tylko za zezwoleniem spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych. Lloyd austryacko-węgierski zobowiązuje się zarazem, że z pomiędzy ubiegających się o miejsca ze stałą płacą za granicą, uwzględniani będą szczególnie poddani austryaccy lub węgierscy.

Do miejsc w służbie morskiej Spółka austryacko-węgierskiego Lloyda dawać będzie przy całkiem równych warunkach pierwszeństwo przed innymi kan-

dydatami oficerom marynarki wojennej Najjaśniejszego Pana. We względzie nadawania posad wysłużonym podoficerom armii, marynarki wojennej i obudwu obron krajowych, poddaje się Spółka przepisom ustawowym, wydanym dla subwencyonowanych przedsiębiorstw kolei żelaznych i żeglugi parowej.

Artykuł XXXI.

Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się, że w ciągu czasu kontraktowego nie wyda bez zezwolenia spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych, żadnego rozporządzenia co do kwestyj zasadniczych a mianowicie co do istnienia Spółki, zaciągnięcia nowych pożyczek, obciążenia majątku, emisyi akcyj jeszcze nie wypuszczonych, za sumę półtora miliona złotych monetą konwencyjną, powiększenia lub zmniejszenia kapitału akcyjnego Spółki w ogólności i odmiany, sprzedaży lub zastawienia parowców i nieruchomości do majątku Spółki należących.

Podobnież do kupienia statków za granicą potrzeba postarać się o pozwolenie ministerstwa spraw zewnętrznych, które jednak odmówionem być nie może, jeżeli będzie udowodnione, że w obrębie monarchyi nie byłyby na czas dostawione, lub, że za granicą mogą być nabyte pod warunkami szczególnie korzystnemi.

Artykuł XXXII.

Lloyd zobowiązuje się ogłaszać najpóźniej aż do 15 każdego miesiąca w dziennikach urzędowych wiedeńskich, budapeszteńskich i tryesteńskich przychody surowe, zebrane od początku roku aż do końca przedpoprzedniego miesiąca.

Artykuł XXXIII.

Lloyd zobowiązuje się doprowadzić do zgodności statut Spółki z postanowieniami kontraktu niniejszego. Statut zmieniony ma nabyć mocy jednocześnie z kontraktem. W ciągu czasu kontraktowego, statut nie może być zmieniony bez pozwolenia spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych.

Artykuł XXXIV.

Ministerstwo spraw zewnętrznych kontroluje ścisłe dotrzymanie umów ze Spółką zawartych.

Żaden ważniejszy środek administracyjny nie może być uchwalony bez wiedzy komisarza rządowego, którego ministerstwo spraw zewnętrznych ustanowi.

Tenże ma prawo być obecnym na posiedzeniach rady zawiadowczej i walnego zgromadzenia ile razy uzna to za potrzebne, zawieszać rozporządzenia, któreby dla dobra powszechnego były szkodliwe i donosić o tem ministerstwu spraw zewnętrznych, aby zarządziło dalsze kroki.

Ze względu na zachody czynników kontrolujących, które spólne ministerstwo spraw zewnętrznych ustanowi, tudzież na pokrycie wydatków z nadzorem rządowym połączonych, Spółka austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się płacić ryczałtowo po 4000 złotych wal. austr. rocznie do kasy państwa, którą spólne ministerstwo spraw zewnętrznych wskaże.

Artykuł XXXV.

Ministerstwa handlu c. k. austryackie i król. węgierskie mianują po jednym członku rady zawiadowczej Spółki nie wiążąc się w tym względzie przepisami statutu co do ilości akcyj, które członkowie rady zawiadowczej mają posiadać.

Artykuł XXXVI.

Lloyd obowiązany jest zaprowadzić agencye główne w Wiedniu i Budapeszcie.

Artykuł XXXVII.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się mieć staranie o regularny przewóz towarów. W tym celu wypracuje porządek ruchu i przedstawi go ministerstwu spraw zewnętrznych do zatwierdzenia. Wszelkie zmiany tegoż porządku ruchu podlegają zatwierdzeniu rzeczonego ministerstwa.

Nadto zobowiązuje się Spółka mieć należyte względy na podróżnych. Tak na pokładzie statków Spółki, jakoteż u jej agencyj, wystawione będą księgi zażaleń, które odpowiednie urzędy pocztowe i konsulowskie będą mogły każdego czasu przeglądać.

Artykuł XXXVIII.

Przedsiębiorstwo Lloyda ma prawo żądać, aby Rząd wypłacał mu wynagrodzenie za kursa kontraktowe (artykuł II) w dwunastu ratach miesięcznych. Ale ponieważ nie można oznaczyć stanowczo sumy wynagrodzenia w stosunku do ilości mil przebytych aż dopiero z końcem roku, przeto na rachunek wynagrodzenia kasa państwa będzie wypłacała nieoprocentowane zaliczki. Zaliczki te wypłacane będą przedsiębiorstwu w sposób następujący:

1. W latach 1878 i 1879:

a) wypłacane będą płatne w tych latach annuity po czterysta siedmdziesiątpięć tysięcy czterysta złotych wal. austr., które Spółka żeglugi parowej Lloyda według umowy z dnia 2 marca 1858 wypłacać ma c. k. uprzywilejowanemu zakładowi kredytowemu dla handlu i przemysłu w Wiedniu; i

b) na początku każdego miesiąca asygnowana będzie suma sto dwadzieścia tysięcy złotych wal. austr.

2. Począwszy od r. 1880 aż do wyjścia niniejszego kontraktu, asygnowana będzie na początku każdego miesiąca suma sto sześćdziesiąt tysięcy złotych wal. austr.

Po upływie każdego roku słonecznego, Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda przedstawi c. i k. spólnemu ministerstwu spraw zewnętrznych wykaz kursów kontraktowych w ciągu roku odbytych, przy czem urzędowemi świadectwami właściwych władz portowych i konsulowskich musi być udowodnione, że istotnie odprawiono tyle i tak wielkich kursów, jak to jest wykazane.

Opłaty za przejazd kanału suezkiego, których zwrót jest w artykule II wymówiony, będą zwracane co trzy miesiące z dołu na podstawie odnośnych rachunków.

Po sprawdzeniu i wyrzetelnieniu tego wykazu, zarządzone będzie obliczenie otrzymanych zaliczek, razem z wzmiankowanemi wyżej annuitami, poczem wydana będzie przedsiębiorstwu Lloyda reszta należytości po strąceniu grzywien, jeżeli będą, gdyby zaś należytość wynosiła mniej niż suma zaliczek, nadwyżka potrącona będzie z najbliższej raty miesięcznej albo z kilku rat, a gdyby przy rozwiązaniu kontraktu zostawała, zwrócona będzie gotówka.

Gdyby kursa kontraktowe miały być przez czas dłuższy przerwane, natenczas, bez nadwerężenia postanowień Artykułu IV, służyć będzie Rządowi prawo zmniejszenia do czasu lub zawieszenia całkiem zaliczek miesięcznych, powyżej zapewnionych; jeżeli jednak przerwa nastąpi nie z winy przedsiębiorstwa, wynagrodzenie przypadające Lloydowi razem z wypłatą powyższą na rzecz c. k. uprzywilejowanego zakładu kredytowego nie będzie zmniejszone poniżej jednego miliona rocznie.

Artykuł XXXIX.

Pozostałą po dzień 31 grudnia 1877 resztę długu w sumie 1,340.000 zł. wal. austr. z wypłaconych Spółce żeglugi parowej austryacko - węgierskiego Lloyda na podstawie kontraktu z dnia 27 lipca 1865 i zapisu dłużnego z dnia 1 maja 1866 zaliczek państwa w sumie trzy miliony złotych, przedłuża się na czas aż do wyjścia niniejszego kontraktu z zatrzymaniem nadal stopy procentowej po cztery od sta i będzie ona spłacana, począwszy od roku 1878 w dziesięciu równych ratach rocznych, płatnych zawsze ostatniego grudnia.

Co się tyczy pierwszeństwa, jakoteż zabezpieczenia kapitału i odsetków od przedłużonej powyższej reszty długu, zobowiązania, które przez powyższy kontrakt i przerzeczony zapis dłużny Spółka wzięła na siebie, pozostają nadal w swej mocy.

Artykuł XL.

Bez upoważnienia ministerstwa spraw zewnętrznych, Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego nie może rozdzielać większej dywidendy jak po cztery od sta.

Artykuł XLI.

Kontrakt niniejszy zawiera się na lat dziesięć od dnia 1 stycznia 1878 aż do dnia 31 grudnia 1887.

W dowód czego spisano dwa jednobrzmiące egzemplarze kontraktu niniejszego w języku niemieckim i węgierskim, które potrzebnemi podpisami i pieczęciami opatrzone zostały.

Budapeszt, dnia 6 listopada 1877.

Andrássy r. w.

Marek Baron Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

(L. S.)

Dodatek.

Wykaz

kursów, które przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego na zasadzie kontraktu utrzymywać ma w kraju i za granicą.

Liczba bieżąca	Kursa	Ilość podróży rocznie	Ilość mil morskich każdej całkowitej podróży tam i na powrót
	A. Kursa z chyżością po 10 mil morskich na godzinę.		
1	Konstantynopol—Warna i napowrót	104	290
	B. Kursa z chyżością po 9 mil morskich na godzinę.		
2	Tryest (Rjeka)—Korfu—Aleksandrya i napowrót	52	2.402
3	Tryest—Korfu—Syra—Konstantynopol i napowrót	52	2.356
	C. Kursa z chyżością po 8 mil morskich na godzinę.		
4	Tryest—Polje—Dalmacya—Durazzo i napowrót	52	1.037
5	Tryest—Polje—Dalmacya—Albania—Prevesa i napowrót	52	1.488
6	Tryest—Polje—Kottor i napowrót	52	825
7	Rjeka—Łoszyn mały—Zadar—Kottor i napowrót	26	705
8	Rjeka—Łoszyn mały—Zadar—Kottor—Albania—Patras i napowrót	26	1.369
9	Tryest—Rjeka i napowrót	52	272
10	Rjeka—Tryest i napowrót	52	272
11	Rjeka—Seń—Zadar i napowrót	52	252
12	Rjeka—Zadar—Ankona i napowrót	26	293
13	Tryest—Rjeka—Korfu—Syra—Smyrna i napowrót	52	2.280
14	Tryest—Patras—Pyreus—Volo—Saloniki—Konstantynopol i napowrót	26	3.306
15	Konstantynopol—Küstendzie—Galacz i napowrót	40	858
16	Konstantynopol—Trapezunt i napowrót	12	1.074
17	Konstantynopol—Smyrna—Cypr—Bejrut—Port-Saida—Aleksandrya i napowrót	26	2.704
18	Aleksandrya—Port-Saida i napowrót	26	320
19	Pyreus—Syra i napowrót	104	156
20	Syra—Kandya i napowrót	52	319
21	Rjeka—Ankona—Bari—Messyna—Kadyx—Lisbona—Liverpool i napowrót	18	6.000
22	Tryest—Cejlon—Kalkutta i napowrót	6	12.260
23	Tryest—Aden—Bombaj—Cejlon—Singapore i napowrót	6	13.750
24	Tryest—Bombaj i napowrót	3	8.680

Protokół.

Przy podpisywaniu na dniu dzisiejszym kontraktu żeglarskiego i pocztowego ze Spółką Lloyda austryacko-węgierskiego podane zostały do protokołu jeszcze następujące uwagi:

Do Artykułu I i do Dodatku do kontraktu.

1. Spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zastrzega sobie prawo zmienienia lub zwinięcia kursów na linii Konstantynopol-Warna (licz. bież. 1) i rozporządzenia inaczej odnośną kwotą subwencyi.

2. Spółka żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego oświadcza, że gdyby to było potrzebne w ciągu skuteczności kontraktu, urządzi w granicach umówionej subwencyi za porozumieniem się z ministerstwem spraw zewnętrznych, nowe kursa z Saloniki, Dedeagaczu i Galaczu do portów morza Śródziemnego i Czarnego po 1 zł. 15 c. za milę i z chyżością po ośm mil morskich na godzinę.

3. Zarazem zobowiązuje się Spółka wysyłać statek aleksandryjski (liczb. bież. 2 dodatku do kontraktu), jeżeli ilość towarów z Rjeki albo do Rjeki oddanych wynosiłaby średnio aż do 750.000 kilogramów, raz na cztery tygodnie, gdyby zaś wynosiła dwa razy więcej, raz na dwa tygodnie, wprost z Rjeki. W przypadku tym utrzymywać będzie kursa bezpośrednie co tygodniowe z Tryestu do Aleksandryi, nie żądając za to podwyższenia subwencyi. Oznaczenie, kiedy rozpocząć się mają kursa bezpośrednie z Rjeki, będzie rzeczą Rządu król. węgierskiego; gdyby jednak powyższa średnia ilość miesięczna nie miała miejsca w ciągu sześciomiesięcznego istnienia komunikacyi bezpośredniej, Spółka będzie mogła zażądać jej zawieszenia.

4. Ponieważ w skutek umówionego kontraktem zaprowadzenia nowych linij do Liverpoolu i Azyi wschodniej, Lloyd zmuszony jest pomnożyć swoje teraźniejsze zasoby przez zakupienie nowych parowców a zarazem aby Spółce zostawić odpowiedni czas do zawiązania stosunków w portach, do których ma zawijać, zgodzono się na następujące postanowienia przejściowe:

Program kursów w dodatku do kontraktu ustanowionych dla linij z Rjeki do Liverpoolu (licz. bież. 21) i z Tryestu do Singapore (licz. bież. 23) nabyć ma mocy dopiero z końcem czerwca 1879. Aż do tego czasu kurs do Liverpoolu odbywać się będzie tylko raz na miesiąc a na linii do Singapore, kursa z Bombaju na Cejlon do Singapore mają być zaniechane, atoli w skutek tego zmniejszenia kursów nie odciągane nie będzie od kwoty subwencyi przypadającej za rzeczone dwie linie.

5. Na wypadek, gdyby w ciągu czterech pierwszych lat rozwój obrotu na liniach azyatyckich przybrał takie rozmiary, iż Spółka mogłaby utrzymywać ruch na tych liniach bez znacznych ofiar, zobowiązuje się Lloyd rozciągnąć kursa Tryest-Singapore najpóźniej od początku roku 1882 aż do Hongkongu, bez osobnej subwencyi.

Do Artykułu IV.

Szczegółowe plany kursów, które Lloyd wypracuje na podstawie układów zawartych w dodatku do kontraktu i które stanowić mają przyszły program ruchu, przedstawione być mają ministerstwu spraw zewnętrznych, najpóźniej na miesiąc, zanim kontrakt stanie się skutecznym, do zatwierdzenia.

Do Artykułu VII.

Lloyd obowiązany jest do nabywania węgla krajowego aż do ilości zapewnionej pod tym warunkiem, że stosunek siły ogrzewalnej węgla krajowego do angielskiego, którego Lloyd zwyczajnie używa, wynosić będzie przynajmniej 85:100 i że ten węgiel krajowy nie będzie kosztował *loco* Tryest lub Rjeka drożej niż angielski w tych samych miejscach.

Do Artykułu X.

Gdy Rzady c. k. austryacki, jakoteż królewsko węgierski oświadczyły, że przedsiębiorstwu żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego wyznaczą w portach tryestyńskim i rjekskim na przeciąg czasu kontraktowego odpowiednie miejsca na założenie magazynów na towary i węgiel, warunki wyznaczenia tych miejsc ułożone będą drogą osobnych umów między każdym z tych Rządów a Spółką.

Do Artykułu XI.

Zastrzega się zawarcie osobnej umowy między ministerstwem a przedsiębiorstwem żeglugi parowej w przedmiocie podróży służbowych urzędników państwa i sług wydziału spraw zewnętrznych, którym zapewniono przewóz bezpłatny.

Do Artykułu XIX.

Załatwienie służby pocztowej w agencyach poruczone będzie ile możności oficjalistom Spółki, odpowiednio uzdolnionym. O każdej zmianie osoby tychże, Spółka uwiadamiać będzie wcześnie Dyrekcyą pocztową w Tryeście a względnie urząd pocztowy ambasady w Konstantynopolu.

Do Artykułu XXXIII.

Gdy kontrakt stanie się skutecznym, Rada zawiadowcza urządzona będzie na nowo.

Do Artykułu XLI.

Lloyd zobowiązuje się opłacić należytości stęplowe od jednego z dwóch egzemplarzy kontraktu; przypadająca kwota stęplu rozłożona będzie na dziesięć rat rocznych w ten sposób, że odpowiednia rata potrącana będzie zawsze z pierwszej raty miesięcznej każdego roku na rachunek subwencyi, zapłacić się mającej.

Podpisani zgodzili się, aby protokół niniejszy stanowił część składową kontraktu, do którego należy.

Protokół niniejszy spisano w dwóch egzemplarzach.

Andrássy r. w.

Marek Baron Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

B. Protokół.

W skutek rokowań między c. i k. spólnem ministerstwem spraw zewnętrznych a przedsiębiorstwem żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego umówione zostało, że w postanowieniach kontraktu pocztowego i żeglarskiego na dniu 6 listopada 1877 w Budapeszcie zawartego, poczynione być mają następujące zmiany:

1. W wykazie kursów, które przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda na mocy kontraktu ma utrzymywać, dołączonym do kontraktu żeglarskiego i pocztowego z dnia 6 listopada 1877, linie Rjeka-Liverpool i napowrót (licz. bież. 21), Tryest-Kalkuta i napowrót (licz. bież. 22), Tryest-Singapore i napowrót (licz. bież. 23) i Tryest-Bombaj i napowrót (licz. bież. 24) mają być opuszczone.

Przeto w pierwszym ustępie artykułu II kontraktu wykreślone będą wyrazy „i między Tryestem a Bombajem", tudzież dodatek „od kursów pomiędzy Rjeką a Liverpoolem, jakoteż pomiędzy Tryestem, Kalkutą a Singapore 2 zł. 50 c., to jest dwa złote pięćdziesiąt centów wal. austr." i trzeci ustęp tego artykułu, w którym postanowione jest zwracanie opłat za przejazd kanału suezkiego.

Ogólną sumę roczną milowego ustanowiono w drugim ustępie tego artykułu II na 2,000.000 zł. waluty austryackiej zniża się na 1,300.000 zł. waluty austryackiej.

2. W artykule IV rzeczonego kontraktu, w ustępie trzecim, gdzie ustanowione są grzywny za spóźnienia się lub nieprzybycie statku do portu, zamiast „kara ta . . . . nałożona być może za spóźnienie" położyć należy: „kara ta . . . . . nałożona będzie za spóźnienie".

3. Wyraz „zwyczajnie" w pierwszym ustępie artykułu V będzie wykreślony.

4. Artykuł VI, tyczący się dalszego przewozu podróżnych i posyłek na liniach do Azyi wschodniej i Wielkiej Brytanii transportowanych, ma być opuszczony.

5. Najmniejszą ilość węgla krajowego, do nabywania której zobowiązał się Lloyd w artykule VII ustanawia się na 22.000 tonnów rocznie.

6. Postanowienie artykułu XXXVI zmienia się w ten sposób, że Lloyd zobowiązuje się założyć w Wiedniu i Rjece agencye główne.

7. Zaliczki bezprocentowe, które Lloydowi austryacko-węgierskiemu stosownie do artykułu XXXVIII na rachunek subwencyi na początku każdego miesiąca wypłacane być mają, ustanawiają się na lata 1878 i 1879 w sumie sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych waluty austryackiej a na lata, począwszy od roku 1880 aż do wyjścia kontraktu w sumie sto pięć tysięcy złotych waluty austryackiej.

Zawarte w tymże artykule postanowienie co do sposobu zwracania opłat za przejazd na kanale suezkim, będzie opuszczone.

8. Zamiast wyrazu „upoważnienia" w artykule XL, położyć należy „pozwolenia".

9. Traktat żeglarski i pocztowy z dnia 6. listopada 1877 nabyć ma mocy obowiązującej nie od czasu w artykule XLI wyznaczonego, lecz jednocześnie z przymierzem cłowem i handlowem, które dwie połowy monarchyi zawrzeć z sobą mają i obowiązywać będzie przez lat 10, licząc od tego czasu.

10. W protokóle końcowym do artykułu I i do dodatku do kontraktu, postanowienie ustępu 1, tyczące się zwinięcia kursów na linii Konstantynopol-Warna (licz. bież. 1) opiewać ma jak następuje: „Spólne ministerstwo spraw

zewnętrznych zastrzega sobie prawo zmienienia lub zwinięcia kursów na linii Konstantynopol-Warna (licz. bież. 1) a w tym ostatnim przypadku wstrzymania odpowiedniej kwoty subwencyi, o ile nie byłaby użyta dla linij wzmiankowanych w następującym ustępie 2".

Postanowienia ustępów 4 i 5, tyczące się linij do Liverpoolu i Singapore mają być opuszczone.

11. Stosunek siły ogrzewalnej węgla krajowego do angielskiego, przez Lloyd zwyczajnie używanego, który według protokołu końcowego do artykułu VII kontraktu miałby wynosić najmniej 85:100 zmienia się na 84:100.

12. C. i k. spólne ministerstwo spraw zewnętrznych oświadcza, że układy w niniejszym protokóle zawarte wtedy staną się ważnemi, gdy je austryacka Rada państwa i parlament węgierski konstytucyjnie zatwierdzą.

Zarazem reprezentanci Spółki Lloyda austryacko-węgierskiego oświadczają także ze swojej strony, że przyjęcie tych układów czynią zawisłem od przychylenia się później walnego zgromadzenia akcyonaryuszów.

Gdy zmiany postanowień traktatu żeglarskiego i pocztowego z dnia 6 listopada 1877, na które zgodzono się w protokóle niniejszym, będą potwierdzone przez ciała reprezentacyjne obu połów monarchyi, jakoteż przez walne zgromadzenie akcyonaryuszów Lloyda, podpisani wygotują i podpiszą w imieniu dwóch stron umawiających się, dwa nowe egzemplarze kontraktu, w których przerzeczone zmiany kontraktu mają być do skutku przyprowadzone.

Protokół niniejszy spisany został w dwóch egzemplarzach w Wiedniu w dniu niżej wyrażonym.

Wiedeń, dnia 14 maja 1878.

Andrássy r. w.

M. Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

(L. S.)

Traktat powyższy z dnia 6 listopada 1877 razem z dodatkiem i należącym do niego protokołem, jakoteż protokół z dnia 14 maja 1878 po przyjęciu onychże przez obiedwie izby Rady państwa ogłaszają się niniejszem.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

69.

Obwieszczenie ministerstw handlu i skarbu z dnia 28 czerwca 1878,

zawierające kontrakt żeglarski i pocztowy, zawarty przez c. i k. ministerstwo spraw zewnętrznych i przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda na zasadzie postanowienia zawartego w ustępie 12 protokołu z dnia 14 maja 1878 (Dz. u. p. Nr. 68).

Gdy c. i k. ministerstwo spraw zewnętrznych i przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda, w ustępie 12 protokołu z dnia 14 maja 1878 (Dz. u. p. Nr. 68) postanowiły wygotować i podpisać dla dwóch stron umawiających się, dwa egzemplarze kontraktu, w którychby przyprowadzone były do skutku zmiany, na zasadzie tegoż protokołu w kontrakcie żeglarskim i pocztowym z dnia 6 listopada 1877, w dodatku do niego zawierającym wykaz kursów i w protokóle podpisanym jednocześnie z przerzeczonym kontraktem, poczynić się mające, przeto w wykonaniu tego postanowienia podpisany został na dniu 26 czerwca 1878 przez c. i k. ministerstwo spraw zewnętrznych i przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego następujący kontrakt żeglarski i pocztowy, który się niniejszem ogłasza.

Chlumecky r. w. **Pretis** r. w.

Kontrakt żeglarski i pocztowy,

który w dniu 26 czerwca 1878 zawarty został pomiędzy c. i k. spólnym Ministrem spraw zewnętrznych z jednej a przedsiębiorstwem żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego z drugiej strony, w osnowie następującej:

Artykuł I.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się utrzymywać w ciągu czasu kontraktowego za wynagrodzeniem w następującym artykule ustanowionem, kursa w Dodatku oznaczone. Dodatek ten w całej osnowie swojej stanowi nieodłączną część składową kontraktu niniejszego.

Zastrzega się, że kursa kontraktowe mogą być zmienione, pomnożone, pomniejszone lub całkiem uchylone tylko na mocy osobnych umów między stronami kontrakt zawierającemi.

Artykuł II.

Wynagrodzenie za podróże subwencyonowane wynosi od kursów pomiędzy Konstantynopolem a Warną 4 zł., to jest cztery złote wal. austr., od kursów pomiędzy Tryestem (Rjeką) a Aleksandryą, jakoteż pomiędzy Tryestem a Konstantynopolem na Syrę 1 zł. 80 c., to jest jeden złoty ośmdziesiąt centów wal. austr. a od wszystkich innych kursów 1 zł. 15 c., to jest jeden złoty piętnaście centów wal. austr. za każdą milę morską.

Ogólna suma milowego nie może jednak wynosić w jednym roku więcej nad 1,300.000 złotych wal. austr.

Chyżość zachowywać się mającą przy normalnym stanie powietrza ustanawia się dla kursów pomiedzy Konstantynopolem a Warną na dziesięć, dla kursów pomiędzy Tryestem (Rjeką) a Aleksandryą, jakoteż pomiedzy Tryestem a Konstantynopolem na Syrę w ilości dziewięciu a dla innych w ilości najmniej ośmiu mil morskich na każdą godzine.

Artykuł III.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda zobowiązuje się używać do kursów kontraktowych statków, zbudowanych całkiem odpowiednio ustanowionej chyżości, urządzonych podług wymagań służby pocztowej pasażerskiej, listowej i wozowej, z pojemnością odpowiednią normalnemu obrotowi i dostatecznie bezpiecznych, których rzeczywista wytrzymałość wynosić będzie średnio najmniej 800 tonn, czego wykaz ma przedstawić Spółka z końcem każdego roku spólnemu ministerstwu spraw zewnetrznych. Rządowi c. k. austryackiemu i kr. węgierskiemu wolno będzie wysłać w każdym czasie komisarzy do zrewidowania okrętów Lloyda austryacko-węgierskiego pod względem wzmiankowanych wymogów.

Artykuł IV.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się utrzymywać kursa w dodatku oznaczone podług porządku kursów przez spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zatwierdzonego, tudzież starać sie o to, aby ani kursa te nie były przerywane, ani porządek ich doznawał zamieszania, za co przyjmuje na siebie odpowiedzialność. W razie przekroczenia o więcej niż pięć godzin programowego czasu przybycia na liniach krajowych do stacyj końcowych i ważniejszych przejściowych a na liniach Konstantynopol-Warna, Tryest (Rjeka)-Aleksandrya, Tryest-Syra-Konstantynopol i Konstantynopol-Smyrna-Aleksandrya, jakoteż w razie nie przybycia do portu wciągniętego w program linij subwencyonowanych, podpada Spółka karze umownej. Kara ta nałożona będzie za spóźnienia w kursach licz. bież. 1, za każdą następną godzinę w kwocie aż do 50 złotych, w kursach licz. bież. 2, 3 i 17 za każdą następną godzinę w kwocie aż do 25 złotych, w innych kursach za każdą następną godzinę w kwocie aż do 15 złotych a w razie nie przybycia do portu w kwocie aż do 120 złotych i odciągana będzie od milowego. Wyjętym od tego jest przypadek, gdy przerwa lub nieporządek nastąpi w skutek wypadków nadzwyczajnych, których odwrócenie nie było w mocy przedsiębiorstwa.

W kursach kontraktowo istniejących lub w przyszłości kontraktowo zaprowadzić się mających, program tychże kursów i ustanowione przystanki zmienione być mogą tylko za poprzedniem wyraźnem zezwoleniem spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych.

Artykuł V.

Taryfy obrotu z monarchyi i do monarchyi austryacko-węgierskiej, mianowicie dla portów tryestyńskiego, rjekskiego i galackiego powinny być nie wyższe, niż taryfy dla obrotu z konkurującemi portami zagranicznemi pod temi samemi lub podobnemi warunkami.

Na kursach subwencyonowanych zagranicznych, taryfa dla pasażerów, towarów i pieniędzy z Rjeki i do Rjeki a względnie Tryestu, będzie całkiem taka sama jak z Tryestu i do Tryestu a względnie Rjeki i Lloyd zaprowadzi wszelkie potrzebne urządzenia, aby transporty przesyłane z Rjeki a względnie Tryestu

nie doznawały ani spóźnienia ani upośledzenia w porównaniu z temi, które oddane zostaną bezpośrednio w Tryeście a względnie Rjece.

Artykuł VI.

Lloyd austryacko-węgierski zobowiązuje się używać na swoją potrzebę jak będzie można najwięcej węgla krajowego i nabywać w tym celu rocznie najmniej 22.000 tonnów węgla z kopalni krajowych drogą licytacyi, w tym sposobie, aby ilość potrzebna dla linij wychodzących z Rjeki, dostawiana była do Rjeki a ilość potrzebna dla linij, których punktem początkowym jest Tryest, do Tryestu.

Artykuł VII.

Parowcom Lloyda austryacko-węgierskiego dozwala się i nadal tej ulgi, aby urzędnicy zdrowia i policyjni udawali się we dnie i w nocy na sam pokład parowców dla udzielenia im, gdy odpływają, spedycyi a gdy przybywają, upoważnienia do wyładowania, o ile w ogóle w skutek podróży a względnie pochodzenia statku, interwencya czynników zdrowia i policyjnych jest potrzebna.

Artykuł VIII.

W czasach, gdy dla Wschodu nakazana jest kwarantana, przedsiębiorstwu żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda wolno będzie na wszystkich tych kursach, podczas których obecność przysięgłych czynników zdrowia, załatwiających w podróży czynności regulaminem zdrowia przepisane, wpływa na mocy istniejących przepisów na skrócenie okresu kwarantany, brać na pokład dozorców zdrowia już przy odpłynięciu z portu krajowego, poprosiwszy poprzednio odnośny urząd portowy i zdrowotny o wyznaczenie tychże czynników.

Artykuł IX.

Parowcom Lloyda austryacko-węgierskiego przeznaczone będzie i na zawsze oddane w każdym porcie krajowym, do którego regularnie zawijają, miejsce stałe u brzegu do wygodniejszego i szybszego ładowania i wyładowania albo, gdzie stosunki miejscowe nie pozwalałyby na to, osobne miejsce do zarzucenia kotwicy.

Parowce Lloyda austryacko-węgierskiego wolne będą w ciągu czasu kontraktowego równie jak okręty marynarki wojennej Najjaśniejszego Pana od opłat konsulowskich we wszystkich siedzibach c. i k. konsulatów. Natomiast statki te opłacać mają w portach krajowych beczkowe, zdrowotne, latarniowe, patentowe i wszelkie inne opłaty żeglarskie.

Artykuł X.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego przewozi bezpłatnie na wszystkich liniach urzędników i sług wydziału spraw zewnętrznych podróżujących po służbie.

Do transportów wojskowych stosowana będzie w ciągu czasu kontraktowego umowa zawarta pomiędzy c. i k. zarządem wojennym a Lloydem austryacko-węgierskim, z zastrzeżeniem zmian, któreby w niej poczyniono później za spólnem porozumieniem.

Zniżenie ceny przewozu a względnie zupełne uwolnienie od niej, które Lloyd austryacko-węgierski okólnikiem z dnia 31 grudnia 1856, licz. 535 *C*, zapewnił wyjątkowo pewnym klasom pasażerów, pozostaje i nadal w mocy obowiązującej, o ile odnosi się do wzmiankowanych tam sług cywilnych, tudzież misyonarzy i zakonników.

Artykuł XI.

Przepis *Editto politico*, wkładający na okręty handlowe obowiązek przewożenia z portów zagranicznych do kraju ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, stosowany będzie do parowców Lloyda austryacko-węgierskiego w sposób następujący:

a) Na pisemne wezwanie c. i k. Władz konsulowskich lub c. i k. poselstw, Lloyd austryacko-węgierski obowiązany jest zabierać w portach zagranicznych, do których zawija, marynarzy lub inne osoby, paszportami morskiemi opatrzone a do kraju odesłać się mające i przewozić je do Tryestu, Rjeki lub innego portu krajowego, do którego w podróży zawija, a to całkiem bezpłatnie, a więc nie żądając nawet wynagrodzenia za wyżywienie, jeżeli Władze właściwe nie będą mogły ściągnąć wynagrodzenia za przewiezienie do kraju, ciężącego prawnie na właścicielu okrętu, lub sumie zebranej za przedmioty wyratowane z rozbicia.

Osoby powyższe, bezpłatnie przewożone, pomieszczone będą i żywione jak pasażerowie trzeciej klasy, a dowódcy parowca wolno będzie używać ich w stosownym razie podczas przewozu do służby okrętowej; wszakże agenci Lloyda i kapitanowie nie mogą być zniewoleni, aby wbrew swojej woli wzięli jednocześnie na jeden statek więcej niż cztery osoby.

b) Od wszystkich innych ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, mających odesłać się do kraju na pisemne wezwanie c. i k. urzędów konsulowskich lub c. i k. poselstw, należy się za każdym razem opłata taryfowa pasażerska trzeciej klasy i wyżywne po 50 centów dziennie, które to wynagrodzenie wypłaci właściwa Władza morska w Tryeście lub Rjece za udowodnieniem dokonanego przewiezienia.

W podobny sposób wypłacana będzie także Lloydowi z dołu należytość za przewiezienie marynarzy w wyjętych pod *a)* przypadkach wydobycia jej zwrotu.

Warunki, tyczące się przewozu ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, stosowane będą także do ubogich cudzoziemców, wydalanych z monarchyi do ojczyzny, gdy na prośbę Władz krajowych mają być przewiezieni.

c) W przypadkach odsyłania do domu wzmiankowanych pod *a)* i *b)*, potrzeba mieć na to wzgląd, ażeby chorzy (mianowicie obłąkani), tudzież zbrodniarze i więźniowe, tylko w taki sposób statkami Lloyda byli przewożeni, aby to pasażerom nie zakłócało spokojności i nie sprawiało przykrości, tudzież aby obmyślane były odpowiednie środki do potrzebnego dozoru.

Artykuł XII.

O ile przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego trudni się przewozem poczty, uważane będzie w ciągu czasu kontraktowego za

instytut należący do rzędu c. k. austryackich i królewsko-węgierskich zakładów pocztowych państwa i jako taki podlega wszystkim odnośnym postanowieniom ustaw pocztowych i przepisów.

Artykuł XIII.

C. k. austryackie i królewsko węgierskie zakłady pocztowe mają prawo używać parowców Lloyda austryacko-węgierskiego, przewożących pasażerów, do przewożenia we wszystkich podróżach przesyłek pocztowych, w skutek czego w dokumentach okrętowych oznaczone będą jako statki pocztowe.

Artykuł XIV.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego obowiązane jest przed każdą podróżą zwyczajną lub nadzwyczajną, krajową lub zagraniczną, zabrać bezpłatnie posyłki listowe urzędowe i prywatne, przeznaczone do oddania w kraju lub za granicą, doręczone sobie przez zakłady pocztowe cesarsko austryackie lub królewsko węgierskie, zachowywać je należycie w czasie podróży i oddać nienaruszone w wskazanem miejscu przeznaczenia lub na przystanku. tego miejsca najbliższym. Obowiązek ten odnosi się także do posyłek listowych, urzędowych i prywatnych, oddać się mających w kraju lub za granicą a powierzonych agencyom Lloyda przez zakłady pocztowe rządów zagranicznych, wszakże tylko w tym przypadku, gdy spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zażąda przewiezienia takich posyłek.

Czynność oddawania i obejmowania posyłek poczty listowej pomiędzy zakładami pocztowemi c. k. austryackiemi, królewsko węgierskimi i według okoliczności, zagranicznemi, a czynnikami przedsiębiorstwa Lloyda urządzona jest osobnemi przepisami.

Artykuł XV.

Przedsiębiorstwu żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego jako takiemu, nie jest dozwolone zbierać w kraju lub za granicą listy, parowcami przewieźć się mającemi i doręczać te, które parowcami będą tam przewiezione; czynności te, jakoteż odbieranie przypadających za to należytości, załatwiają urzędy pocztowe c. k. austryackie lub królewsko węgierskie, albo też agencye Lloyda, którym sprawowanie czynności pocztowych na rachunek państwa wyłącznie jest poruczone.

Spółka żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego jest więc obowiązana zapobiedz, aby osoby w jej służbie zostające, posyłek listowych w podróżach jej okrętami odbywanych, nie przewoziły, a do przekroczeń defraudacyjnych pocztowych, stosowane będą istniejące przepisy.

Natomiast przedsiębiorstwo żeglugi parowej postarać się ma o to, aby we wszystkich podróżach wystawione były na samychże parowcach zamknięte skrzynki do wkładania i zbierania listów; listy jednak, które do nich będą włożone, oddane być winny właściwym czynnikom pocztowym do postąpienia z niemi podług przepisów.

Artykuł XVI.

Lloyd austryacko-węgierski, jako rządowy zakład pocztowy, ma prawo bezpłatnego przesyłania i bezpośredniego doręczania korespondencyj służbowych

do własnych agentów i tych ostatnich między sobą, jego parowcami przewożonych, na wszystkich liniach, któremi jego statki parowe krążyć będą, pod tym warunkiem, ażeby na adresie wyrażony był oddawca, z dopiskiem: „korespondencya służbowa Lloyda“.

Artykuł XVII.

W przypadku zginięcia pakietu listów lub gazet, przedsiębiorstwu żeglugi parowej oddanego, Spółka wynagrodzić powinna skarbowi pocztowemu stratę portoryum i za każdy list polecony, który zginie, zapłacić kwotę dwadzieścia złotych walutą austryacką.

Artykuł XVIII.

Za granicą, w miejscach, gdzie parowce Lloyda austryacko-węgierskiego zatrzymują się, czynność urzędową z posyłkami listowemi, do Austryi i Węgier odchodzącemi, tamtędy przewieźć się mającemi lub ztamtąd nadchodzącemi, załatwiać będą c. i k. ekspedycye pocztowe, tamże już ustanowione lub ustanowić się mające.

We wszystkich tych miejscach w kraju i za granicą, w których przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda utrzymuje agencye i w których zakład poczt rządowych uzna to za potrzebne, wzmiankowane wyżej czynności pocztowe będą załatwiały agencye Lloyda na żądanie i na rachunek zakładu poczt rządowych.

Listy, wymieniane pomiędzy miejscami za granicą położonemi a przewozić się mające parowcami Lloyda, odbierać będą zwyczajnie i doręczać rzeczone agencye, które pobierać też będą opłaty od listów dla odesłania ich do kasy pocztowej.

W tych miejscach, gdzie niema c. k. zakładów pocztowych samodzielnych, agencye Lloyda, na podstawie poprzedniczej umowy osobnej, sprawować mają także służbę pocztową we względzie przekazów pieniężnych, posyłek wozowych i według okoliczności posyłek za powziątkiem, jeżeliby zakład poczt rządowych uznał to za potrzebne, a w tej mierze postąpi się według przepisów osobnych ściągających się do takich przypadków.

Agentom Lloyda wyznaczona będzie za ich trud pewna część należytości pocztowych, franko i porto, przez nich ściągniętych.

Spółka żeglugi parowej zobowiązuje się przestrzegać surowo, aby jej agenci trzymali się ściśle przepisów postępowania, wydanych lub w przyszłości wydać się mających przez spólne ministerstwo spraw zewnętrznych, nalegać, aby odsyłali niezwłocznie wszelkie na nich ciężące niedokładności, grzywny i zwroty i w ogóle czuwać ile możności nad tem, aby jej agenci nie sprzeniewierzali się w jakikolwiek sposób na szkodę zakładów pocztowych.

Gdyby administracya państwa postanowiła odebrać agencyom Lloyda załatwianie spraw pocztowych listowych a względnie wozowych, czy to w pojedynczych portach czy w ogólności, przedsiębiorstwo żeglugi parowej nie może czynić przeciw temu żadnych zarzutów ani też rościć sobie prawa do wynagrodzenia.

Artykuł XIX.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda jest nadto obowiązane przewozić parowcami swojemi i pomiędzy miejscami, w których te stają i we wszystkich kursach w kraju i za granicą, urzędowe posyłki poczty wozowej, jeżeli przez

zakłady pocztowe będą mu powierzone, a to za wynagrodzeniem opłaty asekuracyjnej, gdyby zakłady pocztowe żądały ich ubezpieczenia. Posyłki te atoli, jeżeli są niemi pieniądze złote i srebrne, nie mogą ważyć po więcej niż $62\frac{1}{2}$ kilograma, inne zaś posyłki przewozowe, po więcej niż 40 kilogramów.

Gdy która z nich przewyższa wagę rzeczoną, Lloyd ma prawo żądać od nich oprócz należytości za ubezpieczenie posyłek ubezpieczonych, także wynagrodzenia kosztów przewozu podług postanowień dla prywatnych posyłek poczty wozowej.

Należytość za ubezpieczenie wynagradza się podług ogólnej wartości posyłek urzędowych, ubezpieczonych, od jednego zakładu pocztowego do drugiego przewieźć się mających, na tej samej karcie zapisanych. Monopolia na konsumcyą publiczną przeznaczone i wszelkie inne płody skarbowe, nie mogą być uważane za urzędowe posyłki poczty wozowej i nie mogą być jako takie oddawane na parowce Lloyda.

Artykuł XX.

Od prywatnych przesyłek poczty wozowej krajowych i zagranicznych, przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego pobierać ma przewozowe a od posyłek ubezpieczonych, także należytości za ubezpieczenie morskie podług własnej taryfy, dla publiczności w ogóle służącej, albo osobno umówionej. Należytości te od posyłek prywatnych, oddane Lloydowi przez zakłady pocztowe dla przewiezienia do portów krajowych lub zagranicznych, w których ustanowione są c. k. austryackie lub królewsko węgierskie zakłady pocztowe do służby wozowej, płaci przedsiębiorstwu zakład pocztowy państwa. Należytości te opłaca się podług wagi ogólnej i ogólnej wartości posyłek prywatnych od jednego zakładu pocztowego do drugiego przewieźć się mających a na tej samej karcie zapisanych. Postępowanie przy wzajemnem oddawaniu i odbieraniu takich posyłek poczty wozowej urządzone jest osobnym przepisem.

Istniejące taryfy przewozowe Lloyda, o ile stosowane są do posyłek poczty wozowej, nie mogą być podwyższone bez przyzwolenia zarządów pocztowych.

Artykuł XXI.

Posyłki poczty wozowej nadchodzące do urzędów pocztowych z krajów monarchyi austryacko węgierskiej i z państw zagranicznych, dla przewiezienia ich parowcami Lloyda do tych portów krajowych i zagranicznych, w których niema c. k. austryackich lub królewsko węgierskich zakładów pocztowych do służby wozowej, oddawać należy do biura żeglugi parowej. Obowiązkiem jego jest potwierdzać odbiór posyłek i starać się, aby niezwłocznie były dalej posłane i oddane.

Natomiast, gdy okrętami przedsiębiorstwa żeglugi parowej nadejdą przesyłki poczty wozowej, oddane mu przez osoby prywatne, a które mają być dalej posłane do miejsc w krajach monarchyi austryacko-węgierskiej i do państw zagranicznych i to za pośrednictwem c. k. austryackich i królewsko węgierskich zakładów pocztowych, przedsiębiorstwo żeglugi parowej odda je właściwemu zakładowi pocztowemu a w tej mierze postąpi się według przepisów ogólnych, tyczących się oddawania posyłek poczty wozowej.

Zakłady pocztowe i zarząd żeglugi parowej pobierają należytości od tych posyłek poczty wozowej, za przestrzeń, na której je własnemi środkami przewiozły, podług taryf do tego ustanowionych, a to, urzędy pocztowe podług taryfy

poczty wozowej, której używają a Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego podług swojej taryfy w ogóle dla publiczności służącej, lub osobno umówionej a w tym względzie postępowanie co do wzajemnego wyrównania tych należytości, urządzone będzie drogą osobnej umowy.

Artykuł XXII.

Posyłki poczty wozowej, które dojdą na miejsce przeznaczenia po śmierci adresata i te, których adresat nie przyjmie, zostaną zwrócone w następnym kursie, te zaś, których adresat nie będzie znaleziony w miejscu przeznaczenia i których nie można lub nie wolno za nim posłać, po upływie dwóch miesięcy; nakoniec te, które opatrzone są dopiskiem „poste restante“ a nie zostaną odebrane w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia ich nadejścia, po upływie tego terminu i będą sobie wzajemnie wydawane do dalszego zarządzenia, przy czem ciężące na nich opłaty portowe, cłowe i zdrowotne mogą być policzone.

Artykuł XXIII.

Spółka żeglugi parowej przyjmuje na siebie odpowiedzialność za wszystkie posyłki poczty wozowej urzędowe i prywatne, które zakłady pocztowe powierzą jej do przewiezienia a to w takiej rozciągłości, iż zobowiązuje się za zginięcie, ubytki lub uszkodzenia, których przesyłki mogą doznać w ciągu tego czasu, gdy u Lloyda zostają w zachowaniu, zapłacić całkowite wynagrodzenie, podług wartości przy oddaniu deklarowanej, jeżeli zginięcie, ubytek lub uszkodzenie, nastąpiło z winy lub przez nieuwagę jego służby albo też przypadkiem. Jeżeli posyłka poczty wozowej jest ubezpieczona, Lloyd austryacko-węgierski jest także odpowiedzialny za niebezpieczeństwa morskie i nieszczęścia siłą wyższą sprowadzone. Jeżeli przy oddaniu nie deklarowano wartości posyłki poczty wozowej, wynagrodzenie wynosi 1 zł. 50 c. wal. austr. za każde 500 gramów lub część 500 gramów.

Zakłady pocztowe odbierające takie posyłki poczty wozowej winny zawiadomić o tem stronę, aby wiedziała czego się trzymać.

Artykuł XXIV.

Z reklamacyami co do posyłek poczty wozowej zgłaszać się trzeba do urzędu podawczego. Do reklamowania ustanawia się termin sześciomiesięczny, po upływie którego ustaje odpowiedzialność w obec reklamujących, którzy się spóźnili.

Obowiązek wynagrodzenia cięży na tym zakładzie, któremu posyłkę powierzono.

Ten ostatni zakład może poszukiwać zwrotu na zakładzie, u którego posyłka zginęła lub została uszkodzona.

Artykuł XXV.

Zwroty lub wynagrodzenia w artykułach XVII i XXIII wzmiankowane, wypłacane będą nawzajem niezwłocznie, bez względu na to, czy winny jest wyśledzonym, jak tylko dochodzenie co do zginięcia, ubytku lub uszkodzenia zupełnie będzie ukończonem i obowiązek wynagrodzenia uznanym. Zakładom pocztowym służy także prawo ściągnąć bezzwłocznie kwotę zwrócić się mającą lub wynagrodzenie z należytości, które przedsiębiorstwo ma od nich do żądania lub z wynagrodzenia kontraktem umówionego za sprawowanie służby pocztowej morskiej a prócz tego przedsiębiorstwo odpowiada wszystkiemi swemi parowcami i całym majątkiem.

Artykuł XXVI.

Gdyby zarząd pocztowy uznał za potrzebne wyprawiać posyłki pocztowe pod dozorem własnych urzędników pocztowych lub konduktorów, wyznaczone będzie bezpłatnie urzędnikowi miejsce I klasy a konduktorowi miejsce II klasy. Urzędnikowi pocztowemu będzie nadto dozwolone załatwiać czynności pocztowe w odpowiedniej, zamkniętej kajucie; konduktorowi zaś wyznaczone będzie osobne zamknięte miejsce do schowania posyłek pocztowych. Podobnież komisarzom zakładu pocztowego wysłanym na rewizyą, wyznaczane będą bezpłatnie miejsca I klasy.

Powyższy obowiązek bezpłatnego przewożenia nie odnosi się do wyżywienia, za to bowiem, jeżeli w tej mierze nie będzie zawarta osobna umowa, płacić będą jadący ceny zniżone po 1 zł. 50 c.

Artykuł XXVII.

Z końcem każdego ćwierćrocza Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda składać będzie c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście do dalszego urzędowego załatwienia wykaz swoich należytości za przewóz i ubezpieczenie morskie posyłek poczty wozowej (art. XIX. i XX). Kwota uznana za wyrzetelnioną wypłacana będzie przedsiębiorstwu Lloyda za kwitem w kasie c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście.

Artykuł XXVIII.

Lloyd austryacko-węgierski odsyłać winien należytości pobierane przez jego agencye za przewóz pocztą i na morzu posyłek poczty listowej, opłacie portoryum podlegających, do kasy c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście, na rachunek skarbu spólnego.

Artykuł XXIX.

Wszyscy członkowie rady zawiadowczej, jakoteż wszyscy funkcyonaryusze spółki, w monarchyi, ze stałemi płacami ustanowieni, muszą być obywatelami austryackimi lub węgierskimi i wyjątek co do funkcyonaryuszów, w obrębie monarchyi zostających, nastąpić może tylko za zezwoleniem spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych. Lloyd austryacko-węgierski zobowiązuje się zarazem, że z pomiędzy ubiegających się o miejsca ze stałą płacą za granicą, uwzględniani będą szczególnie poddani austryaccy lub węgierscy.

Do miejsc w służbie morskiej Spółka austryacko-węgierskiego Lloyda dawać będzie przy całkiem równych warunkach pierwszeństwo przed innymi kandydatami oficerom marynarki wojennej Najjaśniejszego Pana. We względzie nadawania posad wysłużonym podoficerom armii, marynarki wojennej i obudwu obron krajowych, poddaje się Spółka przepisom ustawowym, wydanym dla subwencyonowanych przedsiębiorstw kolei żelaznych i żeglugi parowej.

Artykuł XXX.

Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się, że w ciągu czasu kontraktowego nie wyda bez zezwolenia spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych, żadnego rozporządzenia co do kwestyj zasadniczych a mianowicie co do istnienia Spółki, zaciągnięcia nowych pożyczek, obciążenia majątku, emisyi

akcyj jeszcze nie wypuszczonych, za sumę półtora miliona złotych monetą konwencyjną, powiększenia lub zmniejszenia kapitału akcyjnego Spółki w ogólności i odmiany. sprzedaży lub zastawienia parowców i nieruchomości do majątku Spółki należących.

Podobnież do kupienia statków za granicą potrzeba postarać się o pozwolenie ministerstwa spraw zewnętrznych, które jednak odmówionem być nie może, jeżeli będzie udowodnione, że w obrębie monarchyi nie byłyby na czas dostawione, lub, że za granicą mogą być nabyte pod warunkami szczególnie korzystnemi.

Artykuł XXXI.

Lloyd zobowiązuje się ogłaszać najpóźniej aż do 15 każdego miesiąca w dziennikach urzędowych wiedeńskich, budapeszteńskich i tryesteńskich przychody surowe, zebrane od początku roku aż do końca przedpoprzedniego miesiąca.

Artykuł XXXII.

Lloyd zobowiązuje się doprowadzić do zgodności statut Spółki z postanowieniami kontraktu niniejszego. Statut zmieniony ma nabyć mocy jednocześnie z kontraktem. W ciągu czasu kontraktowego, statut nie może być zmieniony bez pozwolenia spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych.

Artykuł XXXIII.

Ministerstwo spraw zewnętrznych kontroluje ścisłe dotrzymanie umów ze Spółką zawartych.

Żaden ważniejszy środek administracyjny nie może być uchwalony bez wiedzy komisarza rządowego, którego ministerstwo spraw zewnętrznych ustanowi.

Tenże ma prawo być obecnym na posiedzeniach rady zawiadowczej i walnego zgromadzenia ile razy uzna to za potrzebne, zawieszać rozporządzenia, któreby dla dobra powszechnego były szkodliwe i donosić o tem ministerstwu spraw zewnętrznych, aby zarządziło dalsze kroki.

Ze względu na zachody czynników kontrolujących, które spólne ministerstwo spraw zewnętrznych ustanowi, tudzież na pokrycie wydatków z nadzorem rządowym połączonych, Spółka austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się płacić ryczałtowo po 4000 złotych wal. austr. rocznie do kasy państwa, którą spólne ministerstwo spraw zewnętrznych wskaże.

Artykuł XXXIV.

Ministerstwa handlu c. k. austryackie i król. węgierskie mianują po jednym członku rady zawiadowczej Spółki nie wiążąc się w tym względzie przepisami statutu co do ilości akcyj. które członkowie rady zawiadowczej mają posiadać.

Artykuł XXXV.

Lloyd obowiązany jest zaprowadzić agencye główne w Wiedniu i Rjece.

Artykuł XXXVI.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się mieć staranie o regularny przewóz towarów. W tym celu wypracuje

porządek ruchu i przedstawi go ministerstwu spraw zewnętrznych do zatwierdzenia. Wszelkie zmiany tegoż porządku ruchu podlegają zatwierdzeniu rzeczonego ministerstwa.

Nadto zobowiązuje się Spółka mieć należyte względy na podróżnych. Tak na pokładzie statków Spółki, jakoteż u jej agencyj, wystawione będą księgi zażaleń, które odpowiednie urzędy pocztowe i konsulowskie będą mogły każdego czasu przeglądać.

Artykuł XXXVII.

Przedsiębiorstwo Lloyda ma prawo żądać, aby Rząd wypłacał mu wynagrodzenie za kursa kontraktowe (artykuł II) w dwunastu ratach miesięcznych. Ale ponieważ nie można oznaczyć stanowczo sumy wynagrodzenia w stosunku do ilości mil przebytych aż dopiero z końcem roku, przeto na rachunek wynagrodzenia kasa państwa będzie wypłacała nieoprocentowane zaliczki. Zaliczki te wypłacane będą przedsiębiorstwu w sposób następujący:

1. W latach 1878 i 1879:

a) wypłacane będą płatne w tych latach annuity po czterysta siedmdziesiątpięć tysięcy czterysta złotych wal. austr., które Spółka żeglugi parowej Lloyda według umowy z dnia 2 marca 1858 wypłacać ma c. k. uprzywilejowanemu zakładowi kredytowemu dla handlu i przemysłu w Wiedniu; i

b) na początku każdego miesiąca asygnowana będzie suma sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych wal. austr.

2. Począwszy od r. 1880 aż do wyjścia niniejszego kontraktu, asygnowana będzie na początku każdego miesiąca suma sto pięć tysięcy złotych wal. austr.

Po upływie każdego roku słonecznego, Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda przedstawi c. i k. spólnemu ministerstwu spraw zewnętrznych wykaz kursów kontraktowych w ciągu roku odbytych, przy czem urzędowemi świadectwami właściwych władz portowych i konsulowskich musi być udowodnione, że istotnie odprawiono tyle i tak wielkich kursów, jak to jest wykazane.

Po sprawdzeniu i wyrzetelnieniu tego wykazu, zarządzone będzie obliczenie otrzymanych zaliczek, razem z wzmiankowanemi wyżej annuitami, poczem wydana będzie przedsiębiorstwu Lloyda reszta należytości po strąceniu grzywien, jeżeli będą, gdyby zaś należytość wynosiła mniej niż suma zaliczek, nadwyżka potrącona będzie z najbliższej raty miesięcznej albo z kilku rat, a gdyby przy rozwiązaniu kontraktu zostawała, zwrócona będzie gotówką.

Gdyby kursa kontraktowe miały być przez czas dłuższy przerwane, natenczas, bez nadwerężenia postanowień Artykułu IV, służyć będzie Rządowi prawo zmniejszenia do czasu lub zawieszenia całkiem zaliczek miesięcznych, powyżej zapewnionych; jeżeli jednak przerwa nastąpi nie z winy przedsiębiorstwa, wynagrodzenie przypadające Lloydowi razem z wypłatą powyższą na rzecz c. k. uprzywilejowanego zakładu kredytowego nie będzie zmniejszone poniżej jednego miliona rocznie.

Artykuł XXXVIII.

Pozostałą po dzień 31 grudnia 1877 resztę długu w sumie 1,340.000 zł. wal. austr. z wypłaconych Spółce żeglugi parowej austryacko-węgierskiego

Lloyda na podstawie kontraktu z dnia 27 lipca 1865 i zapisu dłużnego z dnia 1 maja 1866 zaliczek państwa w sumie trzy miliony złotych, przedłuża się na czas aż do wyjścia niniejszego kontraktu z zatrzymaniem nadal stopy procentowej po cztery od sta i będzie ona spłacana, począwszy od roku 1878 w dziesięciu równych ratach rocznych, płatnych zawsze ostatniego grudnia.

Co się tyczy pierwszeństwa, jakoteż zabezpieczenia kapitału i odsetków od przedłużonej powyższej reszty długu, zobowiązania, które przez powyższy kontrakt i przerzeczony zapis dłużny Spółka wzięła na siebie, pozostają nadal w swej mocy.

Artykuł XXXIX.

Bez pozwolenia ministerstwa spraw zewnętrznych, Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego nie może rozdzielać większej dywidendy jak po cztery od sta.

Artykuł XL.

Kontrakt niniejszy zawiera się na lat dziesięć licząc od dnia 1 lipca 1878.

W dowód czego spisano dwa jednobrzmiące egzemplarze kontraktu niniejszego w języku niemieckim i węgierskim, które potrzebnemi podpisami i pieczęciami opatrzone zostały.

Andrássy r. w.

Marek Baron Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

(L. S.)

Dodatek.

Wykaz

kursów, które przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego na zasadzie kontraktu utrzymywać ma w kraju i za granicą.

Liczba bieżąca	Kursa	Ilość podróży rocznie	Ilość mil morskich każdej całkowitej podróży tam i napowrót
	A. Kursa z chyżością po 10 mil morskich na godzinę.		
1	Konstantynopol—Warna i napowrót	104	290
	B. Kursa z chyżością po 9 mil morskich na godzinę.		
2	Tryest (Rjeka)—Korfu—Aleksandrya i napowrót	52	2.402
3	Tryest—Korfu—Syra—Konstantynopol i napowrót	52	2.356
	C. Kursa z chyżością po 8 mil morskich na godzinę.		
4	Tryest—Polje—Dalmacya—Durazzo i napowrót	52	1.037
5	Tryest—Polje—Dalmacya—Albania—Prevesa i napowrót	52	1.488
6	Tryest—Polje—Kottor i napowrót	52	825
7	Rjeka—Łoszyn mały—Zadar—Kottor i napowrót	26	705
8	Rjeka—Łoszyn mały—Zadar—Kottor—Albania—Patras i napowrót	26	1.369
9	Tryest—Rjeka i napowrót	52	272
10	Rjeka—Tryest i napowrót	52	272
11	Rjeka—Seń—Zadar i napowrót	52	252
12	Rjeka—Zadar—Ankona i napowrót	26	293
13	Tryest—Rjeka—Korfu—Syra—Smyrna i napowrót	52	2.280
14	Tryest—Patras—Pyreus—Volo—Saloniki—Konstantynopol i napowrót	26	3.306
15	Konstantynopol—Küstendzie—Galacz i napowrót	40	858
16	Konstantynopol—Trapezunt i napowrót	12	1.074
17	Konstantynopol—Smyrna—Cypr—Bejrut—Port-Saida—Aleksandrya i napowrót	26	2.704
18	Aleksandrya—Port-Saida i napowrót	26	320
19	Pyreus—Syra i napowrót	104	156
20	Syra—Kandya i napowrót	52	319

Protokół.

Przy podpisywaniu na dniu dzisiejszym kontraktu żeglarskiego i pocztowego ze Spółką Lloyda austryacko-węgierskiego podane zostały do protokołu jeszcze następujące uwagi:

Do Artykułu I i do Dodatku do kontraktu.

1. Spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zastrzega sobie prawo zmienienia lub zwinięcia kursów na linii Konstantynopol-Warna (licz. bież. 1) a w tym ostatnim przypadku wstrzymania odpowiedniej kwoty subwencyi, o ile nie byłaby użyta dla linij wzmiankowanych w następującym ustępie 2.

2. Spółka żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego oświadcza, że gdyby to było potrzebne w ciągu skuteczności kontraktu, urządzi w granicach umówionej subwencyi za porozumieniem się z ministerstwem spraw zewnętrznych, nowe kursa z Saloniki, Dedeagaczu i Galaczu do portów morza Śródziemnego i Czarnego po 1 zl. 15 c. za milę i z chyżością po ośm mil morskich na godzinę.

3. Zarazem zobowiązuje się Spółka wysyłać statek aleksandryjski (liczb. bież. 2 dodatku do kontraktu), jeżeli ilość towarów z Rjeki albo do Rjeki oddanych wynosiłaby średnio aż do 750.000 kilogramów, raz na cztery tygodnie, gdyby zaś wynosiła dwa razy więcej, raz na dwa tygodnie, wprost z Rjeki. W przypadku tym utrzymywać będzie kursa bezpośrednie co tygodniowe z Tryestu do Aleksandryi, nie żądając za to podwyższenia subwencyi. Oznaczenie, kiedy rozpocząć się mają kursa bezpośrednie z Rjeki, będzie rzeczą Rządu król. węgierskiego; gdyby jednak powyższa średnia ilość miesięczna nie miała miejsca w ciągu sześciomiesięcznego istnienia komunikacyi bezpośredniej, Spółka będzie mogła zażądać jej zawieszenia.

Do Artykułu IV.

Szczególowe plany kursów, które Lloyd wypracuje na podstawie układów zawartych w dodatku do kontraktu i które stanowić mają przyszły program ruchu, przedstawione być mają ministerstwu spraw zewnętrznych, najpóźniej na miesiąc, zanim kontrakt stanie się skutecznym, do zatwierdzenia.

Do Artykułu VI.

Lloyd obowiązany jest do nabywania węgla krajowego aż do ilości zapewnionej pod tym warunkiem, że stosunek siły ogrzewalnej węgla krajowego do angielskiego, którego Lloyd zwyczajnie używa, wynosić będzie przynajmniej 84 : 100 i że ten węgiel krajowy nie będzie kosztował *loco* Tryest lub Rjeka drożej niż angielski w tych samych miejscach.

Do Artykułu IX.

Gdy Rządy c. k. austryacki, jakoteż królewsko węgierski oświadczyły, że przedsiębiorstwu żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego wyznaczą w portach tryestyńskim i rjekskim na przeciąg czasu kontraktowego odpowiednie miejsca na założenie magazynów na towary i węgiel, warunki wyznaczenia tych miejsc ułożone będą drogą osobnych umów między każdym z tych Rządów a Spółką.

Do Artykułu X.

Zastrzega się zawarcie osobnej umowy między ministerstwem a przedsiębiorstwem żeglugi parowej w przedmiocie podróży służbowych urzędników państwa i sług wydziału spraw zewnętrznych, którym zapewniono przewóz bezpłatny.

Do Artykułu XVIII.

Załatwianie służby pocztowej w agencyach poruczone będzie ile możności oficjalistom Spółki, odpowiednio uzdolnionym. O każdej zmianie osoby tychże, Spółka uwiadamiać będzie wcześnie Dyrekcyą pocztową w Tryeście a względnie urząd pocztowy ambasady w Konstantynopolu.

Do Artykułu XXXII.

Gdy kontrakt stanie się skutecznym, Rada zawiadowcza urządzona będzie na nowo.

Do Artykułu XL.

Lloyd zobowiązuje sie opłacić należytości stęplowe od jednego z dwóch egzemplarzy kontraktu; przypadająca kwota stęplu rozłożona będzie na dziesięć rat rocznych w ten sposób, że odpowiednia rata potrącana będzie zawsze z pierwszej raty miesięcznej każdego roku na rachunek subwencyi, zapłacić się mającej.

Podpisani zgodzili się, aby protokół niniejszy stanowił część składową kontraktu, do którego należy.

Protokół niniejszy spisano w dwóch egzemplarzach.

Andrássy r. w.

Marek Baron Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

70.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

o upoważnieniu c. k. Rządu do zawarcia kontraktu ze Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda w przedmiocie utrzymywania bezpośredniego i regularnego ruchu parowców między Tryestem a Indyami Wschodniemi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł 1.

Upoważnia się Rząd do zawarcia dołączonego tu w projekcie kontraktu ze Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda w przedmiocie utrzy-

mywania bezpośredniego i regularnego ruchu parowców między Tryestem z jednej a Bombajem, Cejlonem, Kalkuttą, Singapore a według okoliczności Hongkongiem z drugiej strony.

Artykuł 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrom handlu i skarbu.

Wiedeń, dnia 27. czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

Kontrakt

między c. k. Administracyą państwa a Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda w przedmiocie utrzymywania bezpośredniego regularnego ruchu parowców między Tryestem z jednej a Bombajem, Cejlonem, Kalkuttą, Singapore a według okoliczności Hongkongiem z drugiej strony.

Artykuł 1.

Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się do utrzymywania podczas skuteczności kontraktu niniejszego, za wynagrodzeniem w artykule 2 ustanowionem, kursów następujących:

1. Trzy kursa na rok z Tryestu do Bombaju i napowrót;
2. Sześć kursów na rok z Tryestu do Kalkuty i napowrót;
3. Trzy kursa na rok z Tryestu na Bombaj do Singapore i napowrót.

Kursa pod liczbą 3 ograniczone być mają w czasie aż do 30 czerwca 1879 na przestrzeń między Tryestem a Bombajem, w czasie od 1. lipca aż do 31 grudnia 1879 na przestrzeń między Tryestem a Cejlonem.

W kursach między Tryestem a Bombajem a względnie Singapore zawijać należy do Port-Saidy, Suezu, Adenu a względnie Cejlonu, i o ileby interesa handlu tego wymagały, także do Dżeddy i Hodeidy; w kursach między Tryestem a Kalkuttą do Port-Saidy, Suezu, Cejlonu a według okoliczności do Adenu i do Madras.

Na wypadek, gdyby w ciągu pierwszych lat czterech rozwój obrotu na liniach przerzeczonych przybrał takie rozmiary, iż Spółka mogłaby utrzymywać ruch na tych liniach bez znacznych ofiar, zobowiązuje się Lloyd rozciągnąć na żądanie administracyi państwa kursa między Tryestem a Singapore aż do Hongkongu bez osobnego wynagrodzenia.

Artykuł 2.

Wynagrodzenie, które Rząd płacić ma za utrzymywanie ruchu na liniach w artykule 1 wzmiankowanych, wynosi od kursów na linii Tryest-Bombaj (licz. bież 1) jeden złoty ośmdziesiąt centów (1 zł. 80 c.), od kursów na liniach Tryest-Kalkutta i Tryest-Singapore (licz. bież. 2 i 3) dwa złote pięćdziesiąt centów (2 zł. 50 c.) za każdą milę morską.

Ilość mil morskich każdej całej podróży tam i napowrót przyjmuje się dla kursów między Tryestem a Bombajem w ilości 8680, dla kursów między Tryestem, Bombajem a Cejlonem w ilości 10.480, dla kursów między Tryestem a Kalkuttą w ilości 12.260, dla kursów między Tryestem a Singapore w ilości 13.750 mil morskich.

Oprócz tego po upływie każdych trzech miesięcy zwracane będą Spółce za przedstawieniem odnośnego rachunku opłaty za przejazd kanału suezkiego.

Artykuł 3.

Na rachunek wynagrodzenia rządowego udzielane będą Spółce żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zaliczki bezprocentowe z kasy państwa. Zaliczki te, które asygnowane będą na początku każdego miesiąca, wynoszą w czasie aż do 30 czerwca 1879 trzydzieści tysięcy, w czasie od dnia 1 lipca aż do dnia 31 grudnia 1879 trzydzieści dwa tysiące a począwszy od 1 stycznia 1880, trzydzieści sześć tysięcy złotych miesięcznie.

Artykuł 4.

Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się używać na umówionych liniach statków zbudowanych całkiem odpowiednio, urządzonych podług wymagań obrotu pocztowego, pasażerskiego i towarowego, dostatecznie bezpiecznych, mogących zabierać najmniej po 1200 tonnów ciężaru i płynących z chyżością po ośm mil morskich na godzinę przy normalnym stanie powietrza.

Artykuł 5.

Gwoli dalszego przewozu podróżnych i posyłek na liniach wzmiankowanych w artykule I, przewożonych do portów południowo- i wschodnio-azyatyckich, mianowicie w Chinach, Japonii i Indyach holenderskich, do których Lloyd nie zawija, będzie się Spółka starała wejść w związek ze Spółkami żeglugi parowej w tamtych kierunkach komunikacyą utrzymującemi.

Artykuł 6.

Z resztą, mianowicie co się tyczy czasu, do którego kontrakt niniejszy ma obowiązywać, zastosowane być mają we względzie kursów, które Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda w myśl artykułu I niniejszego kontraktu ma utrzymywać, postanowienia kontraktu żeglarskiego i pocztowego z dnia 6 listopada 1877, między c. i k. spólnym ministrem spraw zewnętrznych a rzeczoną Spółką zawartego, tudzież protokołu, w ministerstwie spraw zewnętrznych na dniu 14 maja 1878 podpisanego, z ograniczeniem skuteczności do królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

W dowód czego spisano dwa jednobrzmiące egzemplarze kontraktu niniejszego i opatrzono je potrzebnemi podpisami i pieczęciami.

Opłata stęplowa, którą Lloyd ma złożyć od jednego z dwóch egzemplarzy kontraktu rozłożona będzie na dziesięć rat rocznych w ten sposób, że odpowiednia rata potrącana będzie zawsze z pierwszej raty miesięcznej każdorocznego wynagrodzenia rządowego.

Wiedeń, dnia